

Obecní úřad Vrabče	C. dop. 1 DS
Došlo dne: 10.12.2018	Zprac.:
Čís. j.: 0002-429/2018	Ukl. zn.: 52/A
Přílohy: 15/1	

Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 – Chodov
T: 283 069 242
F: 283 069 241
ID DS: dkkdkdj
aopkcr@nature.cz
www.nature.cz

dle rozdělovníku

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/0150/US/2018

VYŘIZUJE: RNDr. Hoffmann

PRAHA 10. 12. 2018

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, odbor zvláštní ochrany přírody jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) a ust. § 78 odst. 1 a odst. 3 písm. g), písm. h) a písm. k) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen "ZOPK"), **zveřejňuje** podle § 172 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

NÁVRH OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY Č. 1

I. jímž podle § 56 odst. 4 ZOPK ve spojení s § 56 odst. 1 ZOPK a § 73 odst. 2 ZOPK povoluje v zájmu ochrany přírody u všech zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, přičemž u těch, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství **ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) a d) ZOPK**, pro neexistenci jiného uspokojivého řešení s tím, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany

I.A. výjimku ze zákazů uvedených v § 49 odst. 1 ZOPK, konkrétně ze zákazu zvláště chráněné rostliny a jejich částí sbírat, trhat, vykopávat nebo jinak rušit ve vývoji, a **výjimku ze zákazů uvedených v § 50 odst. 2 ZOPK**, konkrétně u obratlovců ze zákazu chytat a zraňovat zvláště chráněné živočichy a rušit je ve vývoji a u bezobratlých ze zákazu chytat, usmrcovat a držet zvláště chráněné živočichy a ze zákazu sbírat jejich vývojová stádia, **v souvislosti s prováděním inventarizačních přírodovědných průzkumů, monitoringu, dokumentace a šetření v ochraně přírody a krajiny,**

I.B. výjimku ze zákazů uvedených v § 49 odst. 1 ZOPK, konkrétně ze zákazu poškozovat a jinak rušit ve vývoji zvláště chráněné rostliny, včetně jejich částí a vývojových stádií, a **výjimku ze zákazů uvedených v § 50 odst. 2 ZOPK**, konkrétně ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, rušit je, u obratlovců je chytat a dopravovat v rámci záchranných přenosů, a u bezobratlých zraňovat a usmrcovat jedince včetně jejich vývojových stádií, **v souvislosti se zajištěním péče o přírodní a krajinné prostředí, ekosystémy a jejich složky v souladu se schválenými plány péče o zvláště chráněná území, záchrannými programy, programy péče nebo regionálními akčními plány pro zvláště chráněné druhy (tzv. managementové práce),**

I.C. výjimku ze zákazů uvedených v § 49 odst. 1 ZOPK a v § 50 odst. 2 ZOPK, konkrétně ze zákazu sbírat, držet a dopravovat mrtvé jedince zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů včetně jejich částí a vývojových stádií, **v souvislosti se zajištěním výzkumu, environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, vykonávaných, zadávaných či zasmluvněných Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „Agentura“)** v obvodu územní působnosti Agentury¹ za těchto podmínek (společně pro výroky I.A., I.B. a I.C):

¹ území chráněných krajinných oblastí vyjma území CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce, území národních přírodních rezervací a národních přírodních památek a jejich ochranných pásem, nejde-li o vojenské újezdy a národní parky a jejich ochranná pásma

1. zvláště chráněné rostliny nebo jejich části lze odebírat (sbírat, trhat, vykopávat) jen v takovém rozsahu, který je nezbytně nutný pro naplnění účelu inventarizace, event. sledování (monitoringu) a vždy s ohledem na stavy místních populací a jejich neohrožení,
2. zvláště chráněné živočichy – bezobratlé lze odchyťovat, usmrcovat a držet a jejich vývojová stádia sbírat jen v takovém rozsahu, který je nezbytný pro naplnění účelu inventarizace, event. sledování (monitoringu) a vždy s ohledem na stavy místních populací a jejich neohrožení,
3. zvláště chráněné živočichy - obratlovce lze odchyťovat a zraňovat pouze pro naplnění účelu sledování, tedy pro zjišťování potřebných údajů jako je druh, stáří, pohlaví, biometrické údaje a dále pro pořízení dokumentace místních populací a jejich biotopů a jejich vyhodnocování, přičemž manipulace s obratlovci musí být taková, aby nedošlo k jejich nadbytečnému zranění; odchycení jedinci musí být vypuštěni zpět do přírody ve vhodném prostředí, co nejbližší místu odchytu,
4. živolovná odchyťová zařízení pro odchyt obratlovců bez přímé obsluhy musí být pravidelně kontrolována (sledování pastí min. 1x denně, pokud nejde o past sledovanou funkcí fotopastí, která je schopna nahlásit odchyt zvířete on-line přenosem) a jedinci z nich musí být vyproštěni ihned po provedené dokumentaci, výjimka pro provádění údržby pozemků a pro realizaci opatření k obnově přírodních a přírodě blízkých biotopů je povolena pouze pro opatření realizovaná v souladu s platnými plány péče o tato zvláště chráněná území nebo se schválenými záchrannými programy, programy péče nebo regionálními akčními plány,
5. zjištěná data budou vložena do náleзовé databáze ochrany přírody nejpozději do konce daného kalendářního roku,
6. zasmulvněné subjekty budou vždy prokazatelně seznámeny s obsahem tohoto opatření obecné povahy,
7. škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů lze pouze tak aby nedošlo k ohrožení jejich populací a ke zhoršení stavu předmětů ochrany zvláště chráněných území.

II. jimž podle § 43 odst. 2 ve spojení s odst. 1 ZOPK ve spojení s ust. § 73 odst. 2 ZOPK povoluje v zájmu ochrany přírody výjimku ze zákazů uvedených

v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. b) – rozdělovat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, **písm. c)** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, **a písm. i) ZOPK** – měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany chráněné krajinné oblasti,

v ust. § 26 odst. 2 písm. a) – umisťovat a povolovat nové stavby, **písm. b) ZOPK** – povolovat a měnit využití území,

v ust. § 26 odst. 3 písm. a) ZOPK - hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů anebo nevratně poškozovat půdní povrch, používat biocidy, měnit vodní režim či provádět terénní úpravy značného rozsahu,

v ust. § 29 písm. a) - hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů nebo nevratně poškozovat půdní povrch, provádět chemizaci, změnu vodního režimu a terénní úpravy, **písm. b)** - povolovat a umisťovat stavby, **písm. d)** - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, **písm. h)** - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy,

vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, **písm. i)** - sbírat či odchyťovat rostliny a živočichy, nejde-li o případy podle § 30, **písm. j)** - rozdělovat ohně mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody a **písm. k)** ZOPK - měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany národní přírodní rezervace,

v ust. § 34 odst. 1 písm. a) - hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému anebo nevratně poškodovat půdní povrch, **písm. b)** – používat biocidy, **písm. c)** – povolovat a umísťovat nové stavby, **písm. e)** - sbírat či odchyťovat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství či sběru lesních plodů, a **písm. f)** ZOPK - měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany přírodní rezervace,

v ust. § 35 odst. 2 ZOPK – ze zákazu změny či poškození národních přírodních památek či jejich hospodářského využívání, pokud by tím hrozilo jejich poškození,

a v ust. § 36 odst. 2 ZOPK – ze zákazu změny nebo poškození přírodní památky nebo jejího hospodářského využívání vedoucí k jejímu poškození,

III. jímž podle § 44 odst. 3 ZOPK ve spojení s § 44b ZOPK a ve spojení s § 73 odst. 2 ZOPK uděluje souhlas k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území,

IV. jímž podle § 37 odst. 1, odst. 2 a odst. 4 ZOPK a ve spojení s § 73 odst. 2 ZOPK uděluje souhlas k činnostem a zásahům v ochranných pásmech zvláště chráněných území tak, jak jsou vymezeny ve zřizovacích předpisech těchto zvláště chráněných území, a dále k umísťování, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku v ochranných pásmech zvláště chráněných území,

V. jímž podle § 46 odst. 2 ZOPK uděluje souhlas k ošetřování památných stromů, a jímž **podle § 46 odst. 3 ZOPK uděluje souhlas** k činnostem a zásahům spočívajícím v označení památných stromů malým stáním znakem České republiky a v instalaci drobné návštěvnické infrastruktury, zejména informačních tabulí a prvků usměrňující pohyb veřejnosti do ochranného pásma památných stromů

v souvislosti s prováděním monitorovacích a managementových prací vykonávaných, zadávaných či zasmluvněných Agenturou v souladu se schválenými plány péče o zvláště chráněná území nebo záchrannými programy zvláště chráněných druhů, programy péče a regionálními akčními plány v obvodu územní působnosti Agentury za těchto podmínek (společných pro výroky II., III., IV. a V.):

1. vjezd motorovými vozidly bude realizován pouze v nezbytných případech a rozsahu, motorové vozidlo (pokud nepůjde o vozidlo v majetku AOPK ČR) bude buď označené povolenkou (s uvedením data vydání, platnosti, počtu osob, účelu cesty, event. RZ vozidla), kterou vydá příslušné regionální pracoviště Agentury na základě právního důvodu (zejména platné smlouvy o výkonu monitoringu nebo managementových prací) nebo umístěním platné smlouvy na viditelném místě
2. povolování a umísťování staveb se bude týkat pouze hraničnicků, informačních nebo pohyb usměrňujících tabulí a prvků, povrchů cest, ochranných a bezpečnostních prvků a opatření (zábradlí, žebříky, schody, vyhlídky, povalové chodníky apod.), prvků pro zrušení funkce odvodňovacích zařízení a dále povolování a umísťování staveb, které řeší údržbu stávajících vodních děl,
3. výjimka pro provádění údržby pozemků, povrchů cest a pro realizaci opatření k obnově přírodních a přírodě blízkých biotopů je povolena pouze pro opatření realizovaná v souladu s platnými plány péče o tato zvláště chráněná území nebo se schválenými záchrannými programy, programy péče či regionálními akčními plány,

4. nástroje povolené tímto opatřením (např. použití biocidů či chemizace) budou používány pouze v nezbytně nutných případech a rozsahu,
5. na základě tohoto opatření obecné povahy nesmí být vykonávány činnosti, které by mohly vést ke zhoršení stavu předmětů ochrany zvláště chráněných území nebo jejich ochranných pásem nebo k poškození populací zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů nebo zhoršení stavu památných stromů,
6. zasmulvněné subjekty budou vždy prokazatelně seznámeny s obsahem tohoto opatření obecné povahy,
7. zemní práce v ochranném pásmu památného stromu budou prováděny jen v nezbytně míře minimalizující dopad do kořenového systému památného stromu a dále za podmínky, že budou respektovány arboristické standardy péče o přírodu a krajinu o dřeviny, zejména ochrana dřevin při stavební činnosti.

Odůvodnění:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR je orgánem ochrany přírody (§ 75 odst. 1 písm. e) ZOPK), který vykonává ve své územní působnosti státní správu v ochraně přírody a krajiny. Územní působnost Agentury se vztahuje na území chráněných krajinných oblastí vyjma území CHKO Šumava a CHKO Labské pískovce, území národních přírodních rezervací a národních přírodních památek a jejich ochranných pásem, nejde-li o vojenské újezdy a národní parky a jejich ochranná pásma. Agentura vykonává státní správu i na území přírodních rezervací a přírodních památek a jejich ochranných pásem, které se rozkládají na území chráněné krajinné oblasti.

Mezi činnosti Agentury patří mimo jiné provádění inventarizačních přírodovědných průzkumů, monitoringu, dokumentace a šetření v ochraně přírody a krajiny (Pozn. zákonné zmocnění pro celé území České republiky vyplývá z ust. § 78 odst. 5 ZOPK pouze pro Agenturu, nikoli další subjekty, které monitorovací práce pro AOPK ČR na základě smluvního vztahu vykonávají), dále sledování stavu ptačích oblastí, evropsky významných druhů a jednotlivých typů evropských stanovišť, zejména evropsky významných lokalit (viz § 45f odst. 1 ZOPK) a dále zajišťování péče o přírodní a krajinné prostředí, ekosystémy a jejich složky v souladu se schválenými plány péče nebo záchrannými programy zvláště chráněných druhů (viz § 78 odst. 9 ZOPK), programy péče a regionálními akčními plány (tzv. managementové práce). Agentura dále zajišťuje faktickou péči o zvláště chráněná území, tj. zejména zajišťuje údržbu pozemků a obnovuje přírodní či přírodě blízké biotopy, kdy tyto činnosti jsou realizovány v souladu s plány péče o tato zvláště chráněná území, příp. jsou v souladu se schválenými záchrannými programy zvláště chráněných druhů (§ 78 odst. 9 ZOPK), programy péče a regionálními akčními plány. Programy péče jsou metodicko-koncepční dokumenty řešící péči o ohrožené druhy s konfliktním potenciálem, které schvaluje Ministerstvo životního prostředí a pověřuje realizací Agenturu. Regionální akční plány jsou zaměřeny především na ohrožené druhy, které jsou svým výskytem vázány pouze na určitý region ČR anebo jsou bezprostředně ohrožené vyhnutím v určitém regionu ČR, schvaluje je porada vedení Agentury.

Některé z těchto činností zajišťuje Agentura svépomocí. Jiné činnosti jsou vykonávány na základě smluv, nebo na základě veřejnoprávních dohod s vlastníky nebo nájemci dotčených pozemků. Během výkonu všech, ať již monitorovacích, nebo managementových prací, se na všechny tyto subjekty vztahují zákonné zákazy, potažmo činnosti podléhají souhlasům, jak jsou vypočteny v I. – V. výrokové části tohoto opatření obecné povahy (zákazy týkající se zvláštní druhové ochrany rostlin a živočichů nebo zvláště chráněných území, souhlasy k činnostem podle bližších ochranných podmínek zvláště chráněných území nebo souhlasy k činnostem v jejich ochranných pásmech či souhlasy k ošetřování památných stromů či souhlasy k činnostem a zásahům do ochranného pásma památných stromů). Co se týče zákazů vstupu a vjezdu stanovených zákonem č. 114/1992 Sb., ty se podle § 90 odst. 17 ZOPK nevztahují pouze na pracovníky orgánů ochrany přírody při plnění povinností z tohoto zákona; v tomto rozsahu na ně automaticky výrok tohoto opatření obecné povahy nedopadá.

Ochrana přírody je veřejným zájmem (§ 58 odst. 1 ZOPK) a orgány ochrany přírody mají zájem na koordinaci a zajištění odpovídající kvality monitorovacích a managementových prací beroucí v úvahu zejména ochranu a respektování vlastnických či užívacích práv k dotčeným pozemkům (§ 68 ZOPK), na nichž práce probíhají, a také zkušenosti odborně kvalifikovaných osob (viz § 73 odst. 2 ZOPK). Agentura v rámci svých dosavadních znalostí a zkušeností dbá při zadávání monitorovacích a managementových prací na to, aby nedocházelo k porušování zákonných zákazů vykonavateli těchto

prací. Současně Agentura stanovuje subjektům, které se dostanou do střetu se zákonným zákazem při výkonu monitorovacích nebo managementových prací, povinnost eliminovat škody/nutné zásahy na nezbytné minimum (například formou zachování postupů pro manipulaci se zvláště chráněným druhem podle předepsané metodiky, viz biomonitoring.cz).

Z důvodu, aby se vykonavatelé těchto prací (předem blíže neurčené osoby) ani samotní pracovníci Agentury při vykonávání těchto prací nedostali do střetu se zákonnými zákazy, resp. dalšími zákonnými omezeními, přistoupila Agentura k vydání tohoto opatření obecné povahy. Monitoringové nebo managementové práce budou koordinované pod záštitou Agentury a vykonávány na základě zadání či zaslavnění Agenturou, nebo budou vykonávány jejími vlastními zaměstnanci. Agentura disponuje kvalifikovaným personálním aparátem s pozicemi jako zoolog, botanik apod. Agentura jakožto orgán ochrany přírody určuje z povahy svého postavení pravidla těchto prací na základě svých dosavadních poznatků, výsledky monitoringu soustavně zpracovává v rámci aktualizovaných metodik (viz https://portal.nature.cz/nd/x_mod_sez_evd.php), to vše s ohledem na ochranu veřejného zájmu, který zastupuje (viz výše). Tohoto cíle dosahuje Agentura prostřednictvím uzavírání smluv nebo dohod se zmíněnými subjekty (viz výše).

S ohledem na právní povahu institutu opatření obecné povahy volí Agentura právě tuto formu ošetření dané problematiky, neboť není reálné a s ohledem na zásadu procesní ekonomie ani žádoucí, aby v každém jednotlivém případě bylo vedeno s konkrétním individuálním subjektem samostatné správní řízení. Opatření obecné povahy v této konkrétní problematice (myšl. výkon monitoringu a managementových prací) dopadá na předem neznámý okruh subjektů, vykonavatelů prací, které budou v budoucnu vykonávány, zadávány, zaslavněny, vše podle konkrétní situace a aktuálních potřeb ochrany přírody a krajiny.

Podle ust. § 49 odst. 1 ZOPK platí, že „zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny.“ Podle ust. § 50 odst. 2 ZOPK platí, že „je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.“

Podle § 48 odst. 4 ZOPK jedinci zvláště chráněných druhů podléhají zákonné ochraně mimo jiné v podobě zákazu sběru, držení, event. dopravy za účelem další determinace. Při inventarizačních průzkumech rostlin dochází v ojedinělých případech k jejich sběru, trhání, vykopávání nebo jinému rušení ve vývoji. V rámci monitoringu zcela ojediněle dojde ke sběru nadzemní části rostliny za účelem její pozdější determinace. Ve smyslu proporcionality dochází u živočichů ke zranění, které je maximálně nezbytné pro naplnění účelu vydané výjimky. Ve všech případech se však jedná pouze o činnosti vykonávané v nezbytném rozsahu a s ohledem na místní podmínky populace, v tomto ohledu také stanovila Agentura pro výkon těchto činností podmínku - viz bod 1-3 ve výrokové části I.

U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, je bráno v potaz jejich mimořádné postavení v rámci evropské legislativy. K zásahům v rámci výkonu monitorovacích prací (například odchyt a měření bobra evropského) nebo managementových prací (například kosení a vlácení či vyhrabávání luk s výskytem hořečku mnohotvarého českého) neexistuje jiné uspokojivé řešení, kterým by se požadovaná data získala nebo kterým by se například daný biotop s výskytem evropsky významného druhu rozvíjel tak, aby druh nadále prosperoval. Současně je u těchto druhů bráno v potaz, že systematickým a koordinovaným výkonem těchto prací pod záštitou Agentury tato povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. Existují území, kde se úroveň ochrany přírody překrývají (např. chráněná krajinná oblast a současně evropsky významná lokalita - EVL nebo ptačí oblast - PO), v tomto ohledu Agentura stanovenými podmínkami tohoto opatření obecné povahy vylučuje závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně jsou tzv. naturová území určena a je přesvědčena, že výkonem monitoringu nebo managementových prací nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné z hlediska účelu

tohoto zákona (§ 45g ZOPK). Pro zabezpečení skutečností uvedených v předchozí větě volí Agentura podmínky č. 1-5 ve výrokové části I., s tím že konkrétní podmínky budou rozvedeny ve smluvních dokumentech s vykonavateli prací (postup podle dané metodiky, plánu péče apod.), které již konkrétně definují požadovanou péči o tato území či druhy, berouce v potaz uvedené zákonné limity. Agentura zároveň stanovuje podmínku č. 7 ve výrokové části I., aby byly všechny zasmluvňované subjekty vždy seznámeny s obsahem tohoto opatření obecné povahy. Získaná data mají vypovídající hodnotu a slouží orgánům ochrany přírody k přípravě plánovací dokumentace v tomto sektoru (plány péče), v případě ohrožení druhu na bytí k vyhlášení záchranných programů, k realizaci záměrů cílených na podporu druhů, provádění údržby pozemků a k realizaci opatření k obnově přírodních a přírodě blízkých biotopů, která jsou cílena na prosperitu předmětů ochrany v budoucnu. Data o výskytu druhů vkládají vykonavatelé těchto prací (jsou smluvně zavázáni nebo jim to ukládá pracovní náplň) do Nálezné databáze ochrany přírody (NDOP), která slouží orgánům ochrany přírody pro rozhodování i plnění jejich dalších úkolů, a vedle toho i laické veřejnosti k dalšímu vzdělávání (podmínka č. 6 ve výrokové části I.).

Agentura dále vykonává informační a osvětovou činnost (§ 78 odst. 5 ZOPK). Danou činnost vykonává Agentura v rámci vlastní činnosti nebo prostřednictvím smluvních partnerů, zejména zájmových spolků, škol nebo výzkumných či vědeckých pracovišť. Za tímto účelem také drží předměty ochrany přírody i v reálné formě (včetně např. ukázek mrtvých jedinců). Sebraný materiál (mrtví jedinci) je držen smluvními partnery formou výpůjčky. V tomto ohledu je žádoucí, aby participující subjekty nepodléhaly zákonným zákazům sběru, držení a dopravování tak, jak stanoví ust. § 49 odst. 1 a ust. § 50 odst. 2 ZOPK. Z tohoto důvodu přistoupila Agentura k vydání výjimky ze zákazu sběru, držby nebo dopravy mrtvých jedinců zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů pro edukační účely s tím, že Agentura zaštituje „péči“ o dané jedince formou evidence, jejich výpůjčky třetím subjektům a podáváním erudovaných informací veřejnosti apod.

Agentura stanovila v tomto opatření obecné povahy podmínky, za jakých lze výjimku ze zákonných zákazů realizovat. Při monitorovacích pracích lze z přírody odebírat jen nezbytně nutné množství zvláště chráněných druhů rostlin či jejich částí. Odchyťovat zvláště chráněné živočichy lze rovněž jen v množství, které je nezbytné pro dosažení účelu sledování. Obratlovce lze držet jen po dobu nezbytně nutnou pro určení druhu, stáří, pohlaví a zjištění sledovaných biometrických údajů, následně musí být bezpečným způsobem vypuštěni zpět do přírody. Manipulaci s živočichy je třeba provádět tak, aby nedošlo k jejich poranění. Pro všechny sledované druhy je nutno využívat standardní metodiky; tato podmínka je pak obsažena v právních titulech, na jejichž základě jsou jednotlivé práce vykonávány (podmínka ve smlouvě o dílo nebo ve schváleném záchranném programu apod.).

Provádění údržby pozemků ve zvláště chráněných územích je třeba realizovat v souladu se schválenými plány péče (například sekání trvalých travních porostů, sekání rákosu, vyřezávání náletu, eliminace invazních druhů apod.) nebo schválenými záchrannými programy. Obdobně to platí pro opatření sloužící k obnově přírodních a přírodě blízkých biotopů, která jsou realizována taktéž podle schváleného plánu péče (například obnova tůňek a mokřadů), případně schváleného záchranného programu, programu péče či regionálního akčního plánu. Při těchto činnostech je třeba použít takové postupy a takové technologie, aby nedošlo k nadměrnému ničení/usmrcování rostlin a živočichů a jejich biotopů (zajištěno konkrétní smlouvou, jejímž smluvním partnerem je Agentura).

Jednotlivé vyhláovací předpisy zvláště chráněných území podle potřeby chráněných objektů stanovují bližší ochranné podmínky. Vybrané činnosti, blíže specifikované ve zřizovacích předpisech zvláště chráněných území, jsou ve smyslu § 44 odst. 3 ZOPK vázány na souhlas, který vydává orgán ochrany přírody. Ve smyslu ust. § 37 odst. 1 ZOPK jsou vyhlášována ochranná pásma zvláště chráněných území, která slouží k eliminaci rušivých vlivů z okolí. Podle ust. § 37 odst. 2 ZOPK platí, že „k umístění, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku v ochranném pásmu zvláště chráněného území je nutný souhlas orgánu ochrany přírody.“ Z důvodu, že Agentura přistupuje k prolomení zákonných zákazů a dalších omezení u zvláště chráněných území, pak současně ve výroku III. a IV. tohoto opatření obecné povahy uděluje k realizaci monitorovacích, ale především managementových prací zákonem požadovaný souhlas podle bližších ochranných podmínek zvláště chráněných území, resp. souhlas k činnostem v ochranném pásmu těchto území (bylo-li pásmo vyhlášeno), je-li vyžadován.

